

STUDENTEN WEEKBLAD

IIIe Jaargang.

No. 30.

HOOFDREDACTEUR: G. P. NIJHOFF.

REDACTEUREN: J. E. A. DE VOGEL, H. G. NOLEN, H. TH. BAART
DE LA FAILLE, C. A. PIEK, W. M. ROESSINGH VAN ITERSOM.

VAST MEDEWERKER IN ZAKE STUDIEBELANGEN: L. J. POLDERMAN.

Donderdag

27 Mei '09.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f 3,50, bij vooruitbetaling f 3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR
UITGEVER + DELFT

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdagmiddag 4 uur aan het Redactie-adres: Vlamingstraat 34; daarna en slechts dan, wanneer toch opname in het eerstvolgend nummer gewenscht is, aan dat van den hoofdredacteur: Noordeinde 17.

Vast medewerker in zake Studiebelenen in plaats van D. VAN AMEIJDEN VAN DUIJM:
L. J. POLDERMAN.

Het eerstvolgend nummer van het S. W. zal verschijnen na afloop der examens.

Inhoud.

Op Expeditie.
Hemelvaartsdag, door J.
Uit Antwerpen.
Het wezen en bedrijf der Levensverzekering, IV, door Comos.
Verhuizen.
Een droom, door J. v. R.
Inaugureele rede van Prof. Dr. J. H. Valekenier Kips.
Ontvangen boeken.
Technische Hoogeschool.
Agenda.

Op Expeditie.

Zaterdag 22 Mei zouden de examen-opgaven gedrukt worden! Daar moesten we bij zijn. Als we daarvan een afdruk konden geven vóór de examens dan was onze naam als het orgaan der Ingeschrevenen aan de T. H. gemaakt. En zoo toog onze Redacteur-Verslaggever erop uit om te zien deze belangrijke regelen in handen te krijgen, om ze, het kost wat wil, tijdig den lezers voor te zetten.

Zijn wekker stond op half zes, en om kwart vóór zes sloop hij vermomd de deur uit, zonder vulpen of potlood, want dat zou de politie-hond dadelijk geroken hebben! Hij ging naar de Vlamingstraat, waar alles nog rustig was en poogde in te breken maar door gemis aan praktische oefening, moest hij deze poging opgeven. Doodstil was het, alle gordijnen toe, geen middel om naar binnen te komen. Toen richtte onze Redacteur zich op uit zijn gebogen houding en stapte vastberaden over het poortje heen dat hem gehinderd had. Door het gangetje kruipend bereikte hij de glazen deur, die, oh wanhoop ook al te goed gesloten was. Hij sloop terug, weer naar het poortje en overlegde om daarachter te gaan zitten als de zettters zouden komen, maar als die de deur openden en hem platdrukten, zou er zeker een deel van zijn lichaam bovenuit geperst worden, dus ging dit niet door. Wat anders. Hij dacht er aan een telegram te sturen aan den Hoofdredacteur om raad te vragen maar bedacht zich nog juist, dat deze verkouden was. Ook dat niet.

Toen borrelde er in zijn brein een gedachte op die aan het S. W. den bovenrang over alle concurreerende bladen zou verschaffen. Aan den overkant op een dak gaan liggen en dan met z'n verrekijker al het zetwerk opnemen. Reusachtig! Weer over het poortje gestapt, met een aanloopje over de Vlamingstraat gesprongen waarin het water viezer stonk dan ooit te voren daartoe aangezet door het prachtige zomerweer en hij bonsde tegen de huisjes aan den overkant. Maar hoe er tegenop te komen! De gevel werkte mee, Uw Redacteur is een handig gymnast, en

kroop er tegenop en in een oogwenk lag hij in een goot, tusschen twee daken en had zijn kijker al op het groote raam der drukkerij gericht. Juist bijtijds. Want om den hoek van Vlamingstraat en Vrouwjutenland gluurde een oog, een honden-oog. Daarna kwam de hond voor den dag, op overschoenen, dus de politie-hond. De hond verkende de stille gracht en ging terug om te wenken. Toen kwam een geheimzinnige gedaante, ook op overschoenen, den hoek om, de Delftsche rechercheur, die zijn nachtronde sloop; tot tweemaal toe schrok hij terug, maar de hond knikte hem vriendelijk toe, waardoor hij moed vatte, om verder te schuifelen. De hond voorop daarna vijftig pas niets, daarna de speurder, die van elke dekking in het terrein gebruik maakte Zoo sloop de Delftsche politie naar de drukkerij van Waltman. De hond stond, de politieman viel van schrik bijna achterover en duidelijk hoorde onze Redacteur het spannen van een haan. De hond gebaarde zich vergist te hebben, waarop de speurder tegen zich zelf fluisterde dat hij altijd wel had geweten dat er niets kon zijn. De rechercheur en de hond, beiden verwittigd van wat heden plaats zou grijpen doorzochten het terrein. Onze Redacteur stond doodsaangsten uit ontdekt te worden, maar bedacht zich gelukkig dat de vieze lechtjes van het rottende vuil den hond moesten verhinderen zijn taak naar behooren te vervullen. De man had al weer gelijk, want hond en baas keken elkaar aan alsof ze wilden zeggen: „Hier is alles in orde we kunnen gerust zijn”. Daarna verdween het tweetal, even geruischloos en onzichtig als het was gekomen. Maakte de Delftsche politie naast overschoenen ook gebruik van de tarnkap, dan zou ze nog meer volmaakt zijn en ook zouden hond en rechercheur zelf veiliger zijn, want dieven en moordenaars, zouden hun dan heelemaal niet kunnen ontdekken, zelfs niet op een zomerschen ochtend tegen zeven uur. Juist was hij bezig daarover een hoofdartikel te styleeren om de aandacht der S.W.-lezers op deze zaak te vestigen, toen hij moeite had een schreeuw van verrukking binnen te houden.

Het speelde zeven uur en de baas van de zetterij schreed op het poortje aan en opende het met zijn sleutel. Daarna kwamen de zettters, sommigen op een drafje, anderen onder den indruk van de komende dingen, ernstig stappend. Scherp tuurde hij in de zetterij. De mannen voor hun kasten stonden klaar. De baas in zijn kantoortje, alles was in orde. Men wachtte slechts op de professoren. En daar kwamen ze. Twee welbekende figuren; de handen aan het hart gedrukt, waar ze vraagstukken verborgen hielden, de helse toestellen, die over een paar dagen ongeluk en verderf zouden uitbraken. Bijtijds herinnerde zich onze Redacteur, dat hij geen artikel schreef, maar moest opletten en hij zag de beide gestalten de zetterij binnenkomen. De papieren werden aan den baas gegeven, deze verdeelde ze onder zijn mannen, het zetten nam een begin. Ha! de man aan het raam had Differentiaal te pakken. Juist begon het belangrijk te worden, de zenuwen van onzen medewerker waren tot het hoogst gespannen, hij ontcijferde moeilijk omdat het omgekeerde zetwerk hem hinderde

$$\frac{d^2 y}{dx^2} = A x^3 + \dots$$

Toen, een ramp, de professoren hadden met één wenk alles, alles vernietigd. Ze lieten de groote gordijnen voor het raam sluiten, om de zon er uit te houden! Het mocht wat, ze waren bang, dat er iemand over de hor zou gluren! Vervloekt! Alle hoop vervlogen. Daar zat hij nu boven op dat dak voor niets! En steeds kwamen nieuwe proffen om door het nauwe poortje naar binnen te gaan. Hij moest

wat doen anders werd hij kwaadaardig. Eerst van dit dak af, hij kroop over de daken naar het eerste slopje en liet zich daarin afglijden en kwam zoo weer op straat, peinzende op middelen om in de drukkerij door te dringen. Vermommen als professor, als zetter, als Waltman, als de chef van de drukkerij, als de juffrouw van het kantoor. Hij werd gek, als hij er niet in kwam. Want het zetten ging steeds door en ieder oogenblik werd het binnendringen moeilijker door het grooter aantal rondspiedende professoren. Maar daar schoot hem wat door het hoofd, naar binnengaan als S. W.-Redacteur, op de Redactiekamer een gat in den grond boren en dan met zijn telefototoestel opnamen doen. Eerst naar huis, verkleed, vulpen, potlood, Redacteurs-air, goed in orde, toestel mee, fietsen naar de drukkerij.

Het speelde acht uur toen hij op de Redactiekamer kwam. Hij greep zijn zakmes dat met zijn honderd verschillende werktuigen een uiterst geschikt middel was. Eerst met het boortje een gat gemaakt, vergroot met den kurketrekker, daarna uitgeschept met den lepel, onze Redacteur zwoegde en eerst tegen negen uur was het gat zoo groot dat hij de opnamen kon maken. Hij had zijn hart vastgehouden, dat iemand het vallende stof zou zien, maar de zettters stonden over hun werk gebukt en de professoren hadden slechts oogen voor de zettters. Het succes zou reusachtig worden. Hij had juist op de Stelkunde ingesteld, toen zetter, zetsel en professor in eens van de plaat verdwenen! Wat gebeurde. Stelkunde was klaar. Op het kleine proefpersje werd een afdruk gemaakt. Een professor bij het zetwerk, de andere de proef aan het nakijken, wemelde er met zijn handen over, dat geen opname mogelijk was met de telefotograaf. De proefpers kwam niet op zijn plaat, het gat was te veel boven de zetkasten gemaakt, onmogelijk dus. Dan maar wat anders nemen. Maar de rest was al klaar, al verbeterd zelfs. Wanhoop. Hij voelde neiging om die menschen daar beneden uit te vloeken, die professoren die daar met arendsblikken rondspeurden en overal hun neus in staken. Hij hoorde zeggen: alles is klaar; de zettvormen werden, begeleid door professoren, weggedragen naar de drukkerij, alle proeven in hooggeleerde binnenzakken gestoken.

Niets! Niets!

Stampvoetend liep hij rond zooals nog nooit èen Redacteur in deze kamer stampvoetend rondliep, zelfs al moest hij heel alleen het S. W. vullen. Zijn kokende hersenen ontwierpen een nieuw plan. Naar het kantoor beneden gaan en vandaar uit een telefofoto van de drukkerij nemen. Met een onschuldig gezicht kwam hij beneden, klopte aan, zei tegen den chef van de drukkerij dat hij het zoo'n eigenaardige beweging vond al die proffen daar in de zetterij en de drukkerij. Of hij daarvan een kiekje mocht nemen voor het S. W., dat was wel aardig in zoo'n examentijd voor de lezers om precies te weten hoe de opgaven gedrukt worden. De chef, beleefd als altijd, stemde toe, was zelfs zoo beleefd, het denkbeeld aardig te vinden en hij stelde zijn telefoto-toestel op. Heerlijk, nu kreeg hij een opname van alle vraagstukken tegelijk, die tegelijk op één groot vel gedrukt werden. Weer net te laat! Hij had haast gevloekt, want de pers kwam in beweging, het maken van een opname werd onmogelijk! Nog één hoop! Als het drukken klaar was, zou de legger blijven liggen, de stapel papier, waarop elk vel om het te bedrukken gelegd wordt. In die legger staat het stuk geperst, daarvan een foto en hij was gered! Met bovenmenselijke inspanning bedwong hij zich en zag toe hoe vel na vel van de pers kwam en opgestapeld werd, bewaakt door professoren. De pers stopte. Nu of nooit. Op ditzelfde oogenblik namen twee drukkers de legger om hem voor de oogen der professoren te verbranden. Het verwondert onzen Redacteur altijd nog, dat hij niet op de plaats is dood gebleven. Hij had de zelfbeheersching zijn toestel op te pakken, beleefd te bedanken, hij strompelde de trap op, om tegen de deur van de Redactie-kamer flauw te vallen.

Een kwartier lag hij zoo. Toen kwam hij bij en hij hoonlachtte. Ja lezers, hij lachtte hoon. Hij hoonde zichzelf, omdat hij was geslagen door het noodlot.

Toch deed hij zijn plicht, al was het hoongrinnikend. Kon hij niet de examenopgaven machtig worden, dan maar nieuws voor zijn blad dat hij wilde opstooten tot de hoogste plaatst. Hij zag aan, uit de verte, hoe de groote vellen in reepen gesneden werden, die stukjes, die over een paar dagen zouden rondgedeeld worden aan angstige menschen aan kleine tafeltjes.

Hij zag de velletjes opstapelen en verzamelen tot pakken, die verzegeld werden. Hij zag die pakken door jongens wegdragen, op den voet gevolgd door professoren en hij wist, dat hij een gebroken man was, die slechts kon hoonlachen om zichzelf.

Hij dacht nog aan Spiritisme aan Clair-voyance aan Hypnotisme (Lotus-serie. Reeks I, no. 9. Hollandia-drukkerij, Baarn 1909). Maar dat had een ander ter beoordeeling ontvangen, en zijn geest, waarin iets gebarsten was, kon geen plan meer voortbrengen.

Hemelvaartsdag.

De Universiteitswedstrijden zijn gestreden, wat lang reeds gedacht werd is gebeurd, Nereus won. En al heeft deze overwinning geen vreugde gebracht bij ons die in deze tijden een rood en wit gestreept hart in ons body rond-dragen, 't was lang niet met schaamte dat wij voor deze werkelijk supérieure ploeg, die onze beste verwachtingen nog overtrof, de vlag streken.

Zooals bekend hadden Woensdagmiddag voorwedstrijden plaats, waar onze jonge acht ons bitter teleurstelde. We zagen de ploegen naar de start vertrekken en de verrichtingen onzer acht vervulde ons met de beste verwachtingen. Helaas de ploeg bewees al gauw dat zenuwen leelijke parten kunnen spelen op een wedstrijd van al het goede hem door de coach ingeprent was niets te bespeuren, met zeer veel te korte slagen en onbesuisd slidingwerk moesten ze het afleggen tegen Njord met ongeveer $\frac{3}{4}$ lengte. De volgende heat ging tusschen Triton en Nereus. Nereus maakte een uitstekenden indruk. Een kalme lange slag, goed afgewerkt, maakte de overwinning op Njord voor den volgenden dag niet twijfelachtig.

Hemelvaartsdag. In de schitterende stralen van de lentezon maakte het terrein een vroolijken indruk. Lustig wapperen vlaggen in de meest verschillende vereenigingskleuren in de zoele wind, die spelend met heldere zeiltjes ranke bootjes over het water voortstuwt, gevuld met keur van aardige kopjes lachend te voorschijn komend van onder lichte smaakvolle zomerhoedjes, een heerlijke frissche mengeling van vroolijkheid en kracht en jeugd en schoonheid.

Laga had in de eerste heat tegen Triton vrij spel. Nereus had het met Njord.

Laga's jonge vier, die de laatste dagen voor den wedstrijd niet zoodanig vooruitging als wij wel verwachten, bleek bij lange na niet opgewassen tegen Triton, welke dan ook met eenige lengten won.

Een mooie strijd ontstond op het einde der race tusschen de scullers van Nereus en Triton. Jammer dat de Triton zijn energieke eindspurt niet eenige seconden eerder inzette, ons inziens was dan ook dit nummer voor Triton geweest.

De eindstrijd jonge acht bracht ook de overwinning bij Nereus, zooals te voorzien was.

Om half vijf volgt dan de beslissing in 't hoofdnummer. Laga gaat het mooist af, wat Nereus niet belet direct uit te loopen, zoodat na 1000 meter zij al een voorsprong heeft. Biegman zette van tijd tot tijd wel eens een spurtje in en deed de Pei Ho dan inloopen maar inhalen vermochten onze mannen niet. Nereus was over de baan beter. Laga spurte iets sneller, maar dit voordeel is op een lange baan gering. Nereus won met $3\frac{1}{2}$ giek lengte met den uitstekenden tijd van 11 minuten. $37\frac{1}{5}$ sec. Laga deed over de baan 9 seconden langer. Een woord van dank aan deze ploeg die Laga's kleuren verdedigde is hier wel op zijn plaats inzonderheid aan den Heer K. A. Biegman die nu voor de 5e maal in het hoofdnummer uitkwam. Een voorbeeld van liefde voor onze vereeniging, dat bij algemeene navolging leiden moet tot Laga No. I, tot volmaking van de Nederlandsche roeisport. Vurig wenschen wij dat de heer Biegman aan zijne lauweren in 1905 en 1907 behaald, nieuwe van 1909 zal toevoegen of dat zijn roeiersloopbaan worde een verhaal van roem afgewisseld door ongeluk maar eindigend met een krachtig schitterend slot.

J.

Uit Antwerpen.

De sympathie voor het ontwerp der Antwerpsche studenten-verbreedingsfeesten tusschen studiosi van Noord en Zuid, groeit sterk aan. De groote Vlaamschgezinde maatschappijen zegden hunnen steun toe, bijzonderen betuigen hunne warme deelneming, tot zelfs het gemeentebestuur liet zich niet onbetuigd. Onderhandelingen werden aangeknoopt tusschen de Commissie van voorbereiding en het Schepencollege ten einde eene ruime stadstoelage te verlenen, opdat de afvaardiging uit Holland zoo talrijk

mogelijk weze. Men wacht de uitslagen dier onderhandelingen af om de Corpsen officieel uit te noodigen. Ook de redacties der onderscheidene studententijdschriften zullen verzocht worden een afgevaardigde te benoemen, alsmede de studentenafdeelingen van het Algemeen Nederlandsch Verbond.

Zeer waarschijnlijk zal Antwerpen's Magistraat plechtig de vreemde afgevaardigden op het Stadhuis ontvangen. In dit geval zullen de Corpsen worden uitgenoodigd hun vaandel naar Antwerpen mede te geven om aan den optocht naar het Stadhuis deel te nemen.

In Vlaanderen is men bijzonder gesteld op vaandels; geen kringetje, hoe klein ook of het heeft minstens een kartel. Begrijpelijk is het dat bij feesten en optochten de vaandels dan ook een voorname rol spelen. De Nederlandsche Studentenkring, het feestvierend genootschap, bezit er 4 waarvan twee door leden zelf gemaakt werden. Het eigenlijke korpsvaandel, een prachtig stuk, werd reeds tweemaal bij vaandelprijskampen bekroond.

Daar de feesten plaats hebben in het begin van het Akademisch jaar, zoo vallen zij samen met de ontgroeningsperiode der nieuwe studenten, een buitenkansje dus voor de vreemde genoodigden! De plechtigheden welke zulke ontgroening vooraf gaan, verschillen stellig van kring tot kring, maar nergens, in Vlaanderen, zijn zij zoo eigenaardig als in Antwerpen. De groene, na een meer of min langen proeftijd, wordt toegelaten eene "klare, mondelinge beschrijving van zijn leven te geven", eene opzettelijk daartoe aangestelde onderzoekscommissie moet de beweringen van den groene waarborgen en beslissen of hij de verdere proeven mag doorstaan. Dan komt de drinkproef: in den kortst mogelijken tijd den "groenenbeker" ledigen (inhoud $1\frac{1}{4}$ liter).

Eene beslissing van het bestuur verklaart de groene waardig het doopsel te ontvangen. Een peter en een dooper worden gekozen; de zaal wordt in het halfduister gezet en de ouderdomsdeken beklimt de bestuurstafel, het dooplied in de hand. Het luidt als volgt:

O gij eerbiedwaardige Pet,
Het heilig doopsel gaan we U geven;
Dat hij die op zijn hoofd U zet
Steeds als een waar Student moog' leven!
Heilige Pet, Zalige Pet,
Secula, Seculorum.

En tusschen ons, in jool en pret
In kroegen en bordeelen zweven,
Dan leert hij, 'k heb er op gelet,
Nooit voor exaam of proef te beven!
Heilig rollen, Zalig rollen
Secula, Seculorum.

Is hij dan weinig in zijn bed,
In 't zuipen toch is hij bedreven;
O gij eerbiedwaardige Pet.
Mocht ge hem die gaven allen geven!
Heilig brassen, zalig brassen
Secula, Seculorum.

O gij eerbiedwaardige Pet
Het doopsel hebben we U gegeven,
Dat hij die op zijn hoofd U zet
Steeds als een waar Student moog' leven!
Heilige Pet, zalige Pet,
Secula, Seculorum.

Voor die eerbiedwaardige Pet
Het glas nu allen opgeheven,
Daarna het aan den mond gezet,
Tot op den bodem is ons streven;
Heilig zuipen, zalig zuipen
Secula, Seculorum.

Na de 3e strophe worden alle lichten gedoofd; de dooper giet eene zekere hoeveelheid gersten (het geliefkoosde bier der Antwerpenaars) in de smettelooze pet van den "groene," en plaatst die dan op het hoofd des nieuwelings; de peter zorgt voor behoorlijk afdrogen van zijn druipend petekind.

Als de glazen "at fundum," zijn geleidigd is het natuurlijk plicht voor den groene hen weer te laten vullen!

Plechtig, en voor de geheele recht staande vergadering, legt het nieuwe lid den eed van getrouwheid af en kust, geknield, den leeuw der vlag. Na dat alles is hij opgenomen bij de keurbenden der Vlaamsche Beweging.

Dat de Vlaamsche studenten fier zijn op hunne pet, bewijst het feit, dat zij haar overal en altijd dragen. Men

zou zich in Vlaanderen moeielijk een studentenfeest of optocht voorstellen waarvan de deelnemers hooge hoeden zouden dragen, gelijk in Nederland! De feestuitrusting van den Vlaamschen student bestaat hoofdzakelijk hierin: hij laat zijn dikken stok te huis; hij smooit uit zijne beste pijp; heeft zijn snor wat opgedraaid en zijn baard is gekamd; ook voor deze maal is zijne pet niet uitgeborsteld, maar prijkt op zijn kop zoo vuil, "zoo eerbiedwaardig," mogelijk; een of ander waardigheidsteeken duidt aan dat hij afgevaardigde is, en hij draagt het kenteeken van zijn kring. Een goede dosis humor, eenen schat liederen, en de uitrusting is volledig. Jool en pret heerschen overmatig, gezelligheid ook. Menschen die men nog nooit zag heet men ook "Makkers," omdat het Vlaamsche studenten zijn, dus ook strijders voor de goede zaak.

Dat alles is zoo verschillend van de gebruiken in Holland dat wij overtuigd zijn dat velen uit Noord-Nederland onze gulle feestvreugde zullen willen deelen.

Het wezen en bedrijf der Levensverzekering.

IV

Uit het voorgaande zal, naar wij hopen, het den lezer duidelijk zijn geworden, dat geen bedrijf is aan te wijzen, dat op zulk eene wetenschappelijke basis berust en waarvan de verplichtingen steeds in berekende verhouding tot de inkomsten blijven verkeerden. Meer ook dan eenig ander bedrijf wordt het assurantie-wezen door de onderlinge samenhang der afzonderlijke ondernemingen geschraagd. De wiskundige reserve is op zichzelf een buitengemeen ernstige waarborg, waarnaast iedere Maatschappij, om bij het publiek het vertrouwen te wekken, dat noodig is voor het afsluiten van een even gewichtig als onmisbaar contract van Levensverzekering — aanvullende, soms overbodige garantiën tracht te stellen. Onverschillig van de werkelijke grootte hangt de waarde der reserve als waarborg enkel af van haar verhouding tot het verzekerd kapitaal; een meer of minder groot reservebedrag kan hoogstens een betrekkelijke maatstaf voor de uitgebreidheid, duur of vooruitgang der onderneming zijn. De deskundige leiding, waaraan de berekeningen bij onze vaderlandsche maatschappijen zijn toevertrouwd, de kunde van de actuarissen en de nimmer misbleken eerlijkheid der publicatie's staan voor de zuiverheid der verhouding voldoende in. De aanwezigheid der onmiddellijke waarde van al de loopende verzekeringen maakt niet alleen restitutie mogelijk van de bedragen, waarop ieder verzekerde direct aanspraak mag maken, maar opent een tweede, veel belangrijker mogelijkheid, n.l., die van onschadelijke liquidatie. Immers, iedere Maatschappij zal zonder schade alle verzekeringen van een andere, de geheele portefeuille kunnen overnemen, zoo zij zich tevens in het bezit der reserve gesteld ziet. Zelfs kan een deel hieraan ontbreken, want de tweede Maatschappij heeft geen onkosten te maken op de overgenomen posten, zoodat zij de reserve uit eigen kas met dat bedrag, zonder bezwaar kan aanvullen. Van deze geheele trans-actie bemerkt de verzekerde alleen de verandering, die zijn polis naar vorm ondergaat, terwijl hij anders bij liquidatie gedwongen zou zijn genoegen te nemen met de afkoopswaarde zijner polis of met 100% der reserve-waarde. In beide gevallen ontstaat tevens het nadeel, dat eene nieuwe verzekering gebonden is aan eene hoogere premie door de stijging der jaren veroorzaakt en bestaat de kans, dat een geneeskundig onderzoek nadeelig uitvalt.

De reserve is geen bedrag, dat in gouden specie in een of andere „Safe" blijft gedeponneerd, maar wordt op velerlei wijze belegd. Rentekweeking is eerste vereischte. Deze moet meer bedragen dan de aangenomen rentevoet, zoodat bij beleggingen gestreefd wordt naar genoegzame rentabiliteit, zonder echter de soliditeit in gevaar te brengen. Ten wake daarvoor zal men in de statuten de hoofdvormen van belegging vinden aangegeven: effecten, eerste hypotheeken, pandbrieven, onroerend goed. Van het inzicht van Commissarissen en Directie, en van het advies door financiële deskundigen gegeven, zal afhangen welke van deze soorten op een gegeven oogenblik de voorkeur verdient. Grote verscheidenheid in aard en wezen der papieren, waarin wordt belegd, erkent men als eene eerste vereischte, belangrijk koersverlies wordt er door tegengegaan. Geheel te ontgaan is dit bij groote kapitalen niet altijd, en zullen winst en verlies elkaar afwisselen. Vandaar, dat bij maatschappijen

met omvangrijke kapitalen, eene reserve voor koersverschillen nimmer zal ontbreken. Geeft de Maatschappij en door deze reserve, en door het vaststellen der soorten van belegging in de Statuten eene zekerheid van voorzichtig beheer — door openbaring der detaillering harer bezittingen lokt zij, het oordeel harer verzekerden omtrent dit belangrijk punt uit en zal daardoor het vertrouwen bevestigen. Aan deze publiciteit zijn echter eenige zeer groote nadeelen. Omtrent belegging toch loopen de meeningen zeer uiteen, waarbij de waarheid meest in het midden ligt en toont men tevens aan concurrenten mogelijk eene geldbelegging, welke uiterst geschikt en voordelig is. Toch gelooven wij, wegen deze nadeelen niet tegen de voordeelen op.

Bij Naamlooze Vennootschappen is het voor de verzekerden niet onverschillig, welke de aandeelhouders zijn. De laatsten, welke meest een betrekkelijk klein gedeelte op hun aandeel hebben gestort, zijn voor het resteerende deel aansprakelijk. In noodgevallen kan de Maatschappij dit door de aandeelhouders niet-gestorte kapitaal van hare schuldenaren opeischen. Zoo biedt dus een volteekend en niet-volgestort kapitaal een groote finantiële waarborg, die echter pas op volle waarde is te schatten, indien de geldelijke draagkracht der vennootschaps-leden toereikend is.

Wordt op het bedrijf verlies geleden, de verzekerden blijven buiten eenig nadeel; de aandeelhouders worden getroffen. Dus zullen bij de winstverdeling ook eerst aan de eerstgenoemden de voordeelen ten deel vallen en daarna of daarnaast, maar in beperkte mate, aan de laatsten. Bij onderlinge ondernemingen, waarbij dus de aandeelhouders zijn uitgeschakeld, wordt hun taak door de verzekerden zelf overgenomen met alle lusten en lasten. Doch juist, door de mogelijkheid van in eventueel verlies te moeten deelen, lijkt ons deze vorm voor het Levensverzekeringsbedrijf minder gewenscht. De mate van voorzorg moet onafhankelijk zijn van het meer of minder rendement eener onderneming.

Hoe uitstekend aan genoemde waarborgen door eene Maatschappij ook wordt voldaan toch zou b.v. eene onverwachte groote uitkeering tot moeilijkheden kunnen leiden. Realisatie van waarde zou plotseling noodig zijn; vertraging der uitbetaling is hiervan het gevolg terwijl juist eene zoo spoedig mogelijke uitkeering gewenscht is; geldelijk nadeel zal de gedwongen verkoop van stukken met zich brengen. Daartegen waakt nu de onderlinge samenhang der ondernemingen, in den vorm van het instituut der „herverzekering”. Iedere Maatschappij neemt van een ingekomen post een deel voor eigen risico en herverzekert het overblijvende bij een andere of bij meerdere zuster-maat-

schappijen. Welke de grens moet zijn voor het bedrag dat voor eigen risico wordt genomen, zal de Directie hebben te bepalen, zij zal verband houden met de draagkracht en uitgebreidheid der Maatschappij.

In de meeste landen wordt door middel van de wetgeving de zekerheid voor de verzekerden nog vergroot en ook binnen afzienbaren tijd zal ten onzent een wetsontwerp op het Levensverzekeringsbedrijf de Tweede Kamer bereiken. Het ontbreken eener wettelijke regeling is niet als een bepaalde misstand aan te duiden, want naast Engeland is hier de toestand van het levensverzekeringswezen zeker het meest bevredigend. Toch zal een wet, welke noodzaak-tot publicatie op een voorgeschreven manier en een regeling, die de controleering van de juistheid der verplichte opgaven inhoudt, den toestand der maatschappijen zuiverder doen kennen en daardoor het openbaar vertrouwen bevestigen. Ook wordt de concurrentie met het buitenland zeer vergemakkelijkt. Vertegenwoordigers van uitlandsche ondernemingen maken van hun onder-de-wet-gesteld-zijn een gretig gebruik als reclamemiddel, wat hun dus bij een eventuele wettelijke regeling uit de hand wordt genomen. Hoezeer door de maatschappijen een inmenging van de Staat wordt gewenscht moge blijken uit het feit, dat van hen uit reeds meermalen de regeering tot het indienen van een ontwerp werd aangezoekt. Amerika heeft een bijzondere bepaling gemaakt; daar mag door een vennootschap een wettelijk vastgesteld productie-maximum niet worden overschreden. De meening, dat een lichaam te groot kan worden voor een juist beheer en de vrees voor te groote kapitaalophooping in enkele handen en voor trustvorming, liggen daaraan ten grondslag.

Eigenaardig, dat daarentegen hier te lande het publiek meer zijn vertrouwen schenkt aan zeer groote en oude ondernemingen en ze kleinere en jongere onthoudt. Het gelooft, dat een reusachtig verzekerd- en reservekapitaal even reusachtige waarborgen zijn en weet niet, dat lange en kort bestaande maatschappijen alle dezelfde waarborgen bezitten, berustend op dezelfde beginselen. Dit verschijnsel is een uitvloeisel van de wijze waarop ouderwetsche begrafenisfondsen werden beoordeeld. Daarbij was een lang bestaan een maatstaf voor soliditeit. Immers het fonds had al dien tijd uitkeeringen moeten doen en was nooit in gebreke gebleven, dus was het „solide”. Bij de moderne levensverzekering treed echter het nakomen van de verplichtingen aan uitkeeringen, als garantie voor betrouwbaarheid, geheel op den achtergrond.

(Zie verder Tweede Blad).

ADVERTENTIEN.

J. A. BLOK, c.i.,
 REPETEERT **MECHANICA, WISKUNDE,**
KLEINSTE VIERKANTEN.

Dagelijks te spreken van 7—8 uur,
 Phoenixstraat 15 :-: Delft.

Ter overname aangeboden:
 een nieuw, compleet **LAGA-PAK**,
 met Schoenen en Muts, voor f 5,—
 en een **Teekenplank** met haak, groot formaat, voor
 f 3,50. Te bevragen **KOORNMARKT 101.**

GAAT HEEN

en verzekert U bij de

NATIONALE ALGEMEENE
LEVENSVERZEKERING-MAATSCHAPPIJ

's-Gravenhage: Jan van Nassaustraat 1.

Bijkantoren: Antwerpen, Rotterdam, Groningen.

VRAAGT TARIEVEN.

Twaalf dagen naar Zwitserland
 voor 150 gulden

— alles inbegrepen, 2e klasse, —
 en wel naar het heerlijke **Berner-Oberland.**
 — Eerste reis 15 Juni—26 Juni. —

De Augustus-reis uitsluitend voor jongelui.

Vraagt prospectus aan bij:
NONHEBEL'S REISBUREAU, Hilversum.

G. J. M. VAN HOEK,

Magazijn van **PIANO'S** en **ORGELS,**
OUDE DELFT 29.

Alleen-vertegenwoordiger voor **STEINWEG PIANO'S.**
 HUUR PIANO'S van af f 4,— per maand.

Stemmen - Repareeren - Inruilen - Transporteeren
 — Taxeeren. —

Gediplomeerd door de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

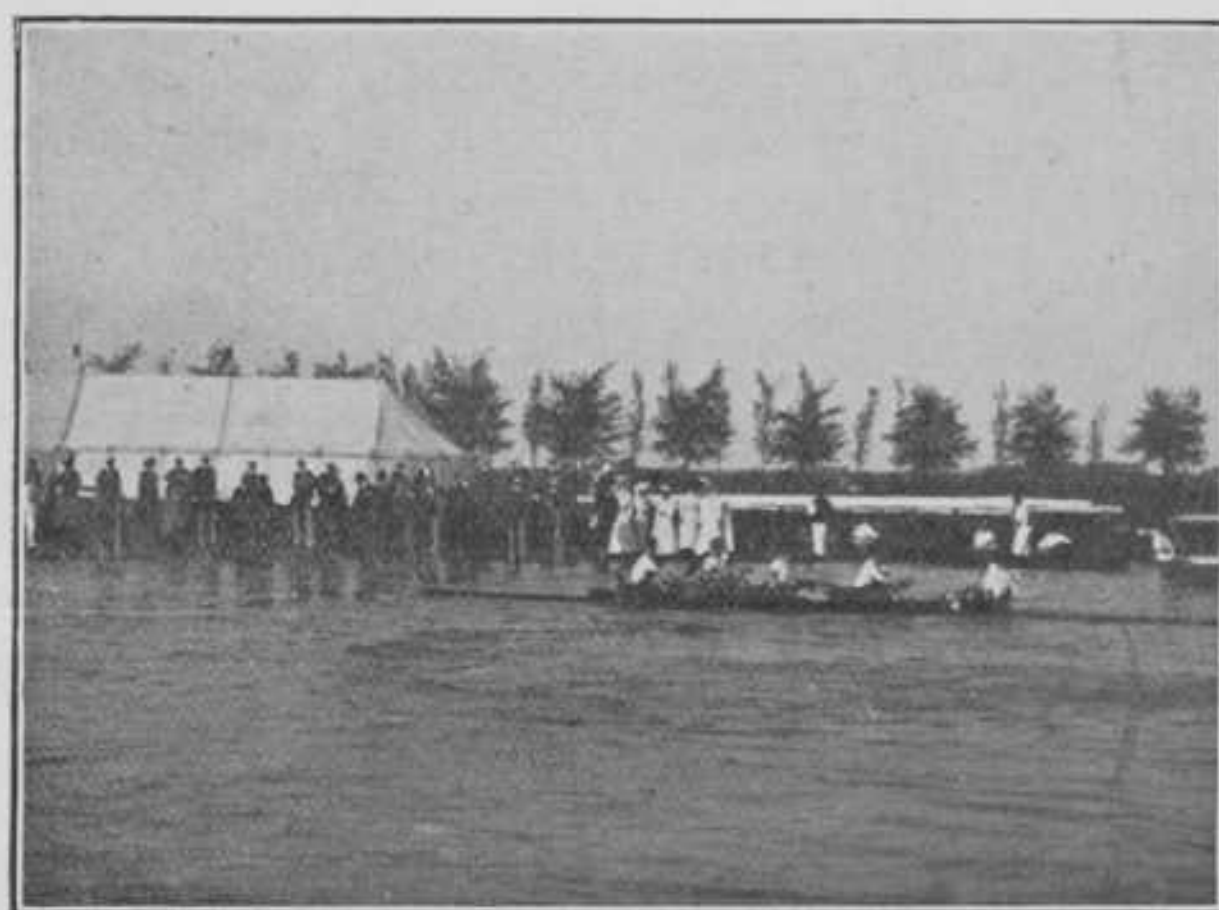
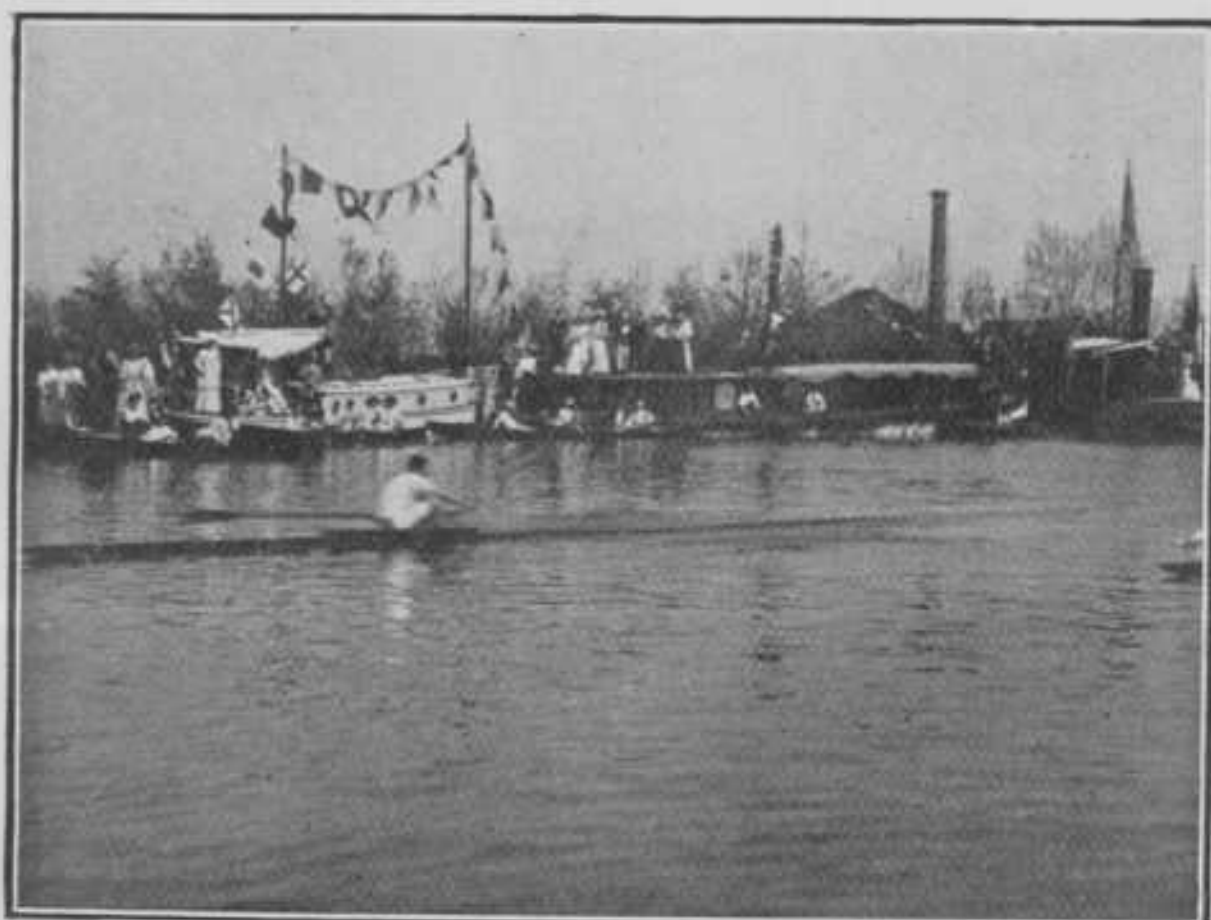
NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend, **W. DE HOOGH.**

BIJVOEGSEL behorende bij het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 27 Mei 1909, No. 30.

DE VARSITY

gehouden 20 Mei 1909, op de Schie bij Delft.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 27 MEI 1909. No. 30.

En hiermede beëindigen wij de bespreking der techniek van het bedrijf.

Deze oppervlakkige schets, waarin al wat als strijdvraag de vakmannen bezighoudt is weggelaten, zal toch, hopen wij, de indruk hebben gevestigd dat de toepassing der wiskunde op dit bedrijf aan een voortreffelijke wijze van voorzorg het aanschijn heeft gegeven, waarvan elk een al naar zijn vermogen zal hebben gebruik te maken. Zoo hebben wij een steentje bijgedragen tot de propaganda, die door het ethische karakter der levensverzekering wordt gerechtvaardigd.

Voor een goed doel is het goed werken en dat is de kracht van de vertegenwoordigers van dit bedrijf. Uit dit oogpunt beschouwe men den agent of inspecteur, die tot U komt. Hij vestigt Uw aandacht op iets dat noodzakelijk voor U is; waaraan gij U niet moogt onttrekken op straffe van nalatig te zijn in Uw eerste plichten. Gesteld op verdienste voor zijn zoo dikwijls moeilijk werk, zal de ware agent U trachten te winnen voor zijn maatschappij, gelijk zijn plicht is; doch daarnaast zal hij nooit vergeten, dat hij propagandist tevens is. Luister naar zijn raad en zijn beweringen en zoo hij U bekend is als een vertrouwd man verlaat U dan geheel op hem. Zijn overtuiging, zijn inzichten en ondervinding zullen U tot de keuze van het voor U geschikte tarief brengen. Hij zal U wijzen op de onvervreemdbaarheid der polis bij faillissement, op den vrijdom van successierechten, op het recht van beleening, op de uitnemende wijze van geldbelegging en op nog veel meer. Zoo, wel ingelicht, zult Gij een U passende verzekering aanvaarden en zij zal U, zooals zij dat voor velen is geweest, zonder twijfel ten zegen zijn.

COMOS.

Verhuizen.

Tusschen Mei en October verandert een aanzienlijk deel der Ingeschrevenen van kamers, en de almanakken, die tegen Kerstmis verschijnen, vermelden pas het nieuwe adres. Dit is de oorzaak van veel ongerief, omdat men verhuisde menschen niet kan vinden. Om aan dit bezwaar tegemoet te komen hebben Uitgever en Redactie het volgende plan bedacht. Verhuist een der ingeschrevenen tusschentijds, waardoor zijn adres verkeerd in den almanak staat, dan kan hij daarvan opgave doen aan de firma Waltman. Er volgt dan vermelding in het S. W. In September, wanneer het aantal adresveranderingen hoog is, zullen overdrukjes van de lijst kosteloos verkrijgbaar gesteld worden in de boekwinkel aan de Binnenwatersloot. Begin October zal daarna een volledige lijst verschijnen, ook in overdruk verkrijgbaar.

Uitgever en Redactie hopen dat van deze gelegenheid om kennis te geven van adresverandering ruim gebruik zal worden gemaakt.

Een droom.

'k Heb de Liefste zien staan op een heuveltop,
Als een beeld van de bloeiende jeugd,
De lentewind, speelsch, woei haar lokken op,
Heel haar wezen was frissche vreugd . . .

'k Heb de Liefste zien zitten in 't zachte gras,
Waar het Maaswater spoelde de zoom,
De blik van haar oog zoo peinzend was,
Ze tuurde, als in een droom . . .

'k Heb de Liefste zien zitten aan mijn zij
En ik kuste haar rozigen mond . . .
En toen ik haar zei, hde lief ze mij was

Werd ik wakker, en lei op den grond! . . .

Maart '08.

J. v. R.

Inaugureele rede van prof. dr. J. H. Valckenier Kips.

Maandagmiddag 24 Mei aanvaardde de heer dr. J. H. Valckenier Kips het ambt van hoogleeraar in het staats-, administratief- en handelsrecht aan de Technische Hoogeschool, met het in het openbaar uitspreken eener rede, getiteld: Staat en Individu.

„Waartoe zijn wij menschen op de wereld?”

Een antwoord op deze door spr. gestelde vraag, hoopte hij, dat niet luiden zou als dat van Spazzo uit Scheffel's onsterfelijken Ekkehart, die zeide „Philosophie, das ist wenn einer nicht weiss, wozu er auf der Welt ist und sich auf den Kopf stellt, um es zu erfahren”.

Allen zouden zeker volgend antwoord goed vinden:

Wij zijn op de wereld om goed, schoon en waar te handelen; om goed, schoon en waar te denken, in één woord om goed, schoon en waar te zijn.

Niet om te genieten, naar de platte leer der hedonisten, „Geniessen macht gemein” zeide Goethe reeds; maar om een ideaal-leven te benaderen met uitzicht op de eeuwigheid.

Moeten wij nu deze idealisatie van ons leven bereiken door een leven van contemplatie en meditatie?

Aangenomen dat het beschouwende leven de hoogste vorm van persoonlijk leven is, dan is voor de meesten onzer deze ideale levenswijze onbereikbaar, omdat de zorg voor levensonderhoud grooter inspanning eischt.

Slechts aan enkelen is een contemplatief leven mogelijk, omdat zij van de zorg voor levensonderhoud ontheven werden. Priesters en wijsgeeren kunnen zich wijden aan roeping of studie, omdat de gemeente den priester de zorg voor levensonderhoud ontnam en omdat de wijsgeer leeft van de vruchten van voorvaderlijk vermogen.

Zou dus niet een samenleving bestaan, waarvan ook deze enkelen deel uitmaken, dan konden ook deze geen leven in hooger dienst lijden.

De samenleving is echter meer dan onmisbare voorwaarde voor onze ontwikkeling.

Er bestaat sterker samenhang tusschen haar doel en de bestemming van den individueelen mensch.

De mensch is een product der natuur, welks eigenaardigheid is, de in hem levende drang naar ontwikkeling en volmaking.

Ook de samenleving is van nature aanwezig. Zelfs haar georganiseerde vorm, de Staat, is of wordt niet willekeurig gemaakt, maar is er, zooals de anti-revolutionairen zouden zeggen: van God geordineerd. Mensch en Staat zijn natuurproduct en in zooverre is staatswetenschap als men wil natuurwetenschap.

Den Staat een organisme te noemen laat ruimte voor misverstand. Men spreke liever van een genetische analogie tusschen den Staat en den individueelen mensch; de analogie kan echter niet verder worden doorgetrokken dan tot een algemeene onderwerping aan biologische wetten en zelfs hierbij moet specialisatie worden in acht genomen.

Gelijk het organisme treedt ook de staat op naar buiten als een gesloten geheel, inwendig bijeengehouden door gelijksoortig harmonisch evenwicht van spanningstoestanden. Ook in den Staat is beheersching en afhankelijkheid, groei en arbeidsverdeling, wisselwerking tusschen produceerende en begeerende krachten, ongelijk en waar in het organisme een latente maar voortdurende strijd tusschen de deelen bestaat, zoo heerscht ook in den Staat, openlijk of in het verborgen, een voortdurende strijd om woning, voedsel, macht en roem. Daar nu de Staat van nature, d. i. als uitvloeisel der wereldorde, tegelijk met de menschen ontstaat, volgt hieruit met dwingende noodzakelijkheid, dat, bij gelijkheid van oorsprong, ook gelijkheid van doel moet heerschen.

Uit de wereldorde voortgekomen moeten individu en gemeenschap beide in den dienst der wereldorde staan. In den mensch is het streven naar hooger, is het Vuur des Hemels ingeschapen. De mensch leeft van nature in een samenleving; alzoo heeft ook de samenleving deel aan 's menschen ideaal.

Het einddoel is: de ontwikkeling der menschheid; de verwezenlijking van een menschheids-ideaal, dat het volkomene zooveel mogelijk benadert. De Staat en de mensch moeten te zamen naderen tot de idee van het Goede.

Dat der menschheid doeleinden verder reiken dan het leven van den individu toonde spr. aan met tal van voorbeelden uit de geschiedenis, waarin individuen hun leven offerden ten dienste van wetenschap of in het algemeen in

den dienst der groote gemeenschap. Het staatsdoel heeft hooger waarde dan het leven.

Hier in Delft, waar de herinnering leeft aan Prins Willem, waar zijn graftombe ligt, de getuige voor hem, die alles ten offer bracht aan den Staat — hier moet de bewering verstommen alsof aan ons, zooveel minderwaardiger individuen, iets gelegen kon zijn, wanneer het geldt het belang van den Staat. In sterven en in leven staat ook de beste enkeling in dienst van den Staat. De Staat is de eenheid waaraan wij allen onderworpen zijn en zoo heeft, als de uitbarsting eener natuurkracht gelijk, hartstochtelijke jubel door heel Nederland geklonken, toen de geboorte van een Koningskind de toekomst van ons volksbestaan en van ons Koningshuis verzekerde.

Uit al deze overwegingen volgt dat de Staat ook gezag over ons heeft en dat wij ons daaraan hebben te onderwerpen. Aan de overheid komt slechts de uitvoering van het gezag toe.

Spr. schetste de leer der sofisten, dat het gezag berusten zou bij de meerderheid des volks als onwaar. De regeering, omdat zij het hoogst staat, heeft de verantwoordelijkheid voor haar daden te dragen en kan deze niet afschuiven op haar onverantwoordelijke kiezers.

Hoever het gezag zich uitstrekt over de individuen, is een vraag van groot belang, waarop door Stahl een treffend juist antwoord is gegeven:

De Staat is de vervulling der levenstaak van de individuen en mitsdien beperkt zich zijn heerschappij tot den gemeenschapstoestand; het innerlijk individueele leven op te wekken en te bepalen is eeuwig enkel de zaak Gods. Niet die van menschelijke heerschappij.

De van nature aan den mensch ingeschapen behoefte naar vooruitgang, is de oorzaak der samenleving; bevrediging dier behoefte is de grond der regeling van de menschelijke belangen, dus ook de grens van de bevoegdheid van den Staat.

De Staat heeft echter ook zedelijke plichten te vervullen; moet het zedelijk leven in het volk opwekken en aanwakken. Toch moet scherp worden onderscheiden tusschen een dwingend en een steunend en bemoedigend optreden van den Staat. In tal van omstandigheden werkt dwang totaal verkeerd, terwijl steun en bemoediging gunstig kan werken.

De Staat heeft zich b.v. te onthouden van inmenging in de persoonlijke godsdienstbelijdenis der individuen, maar kan nochtans den godsdienst steunen door b.v. leeraren te bezoldigen of gebouwen beschikbaar te stellen.

De Staat heeft tot taak wetenschap en kunst te bevorderen door steunend op te treden; hoogeschoolen te stichten, maar zich te onthouden van dwang, om de studenten aan hun studie te doen gaan. Op deze wijze zou geen lust tot studie ontstaan, geen eigen levende kennis worden aangeweekt. In Frankrijk heeft men door te veel dwingend optreden van den Staat, de volksofvoeding in verkeerde richting gestuurd en aan de ontwikkeling van den geest geen noemenswaardige zorg besteed. Goede zeden zijn niet de vrucht maar de wortel van goede wetten.

Bij alle bemoeiing van den Staat dient echter de individueele vrijheid te worden geëerbiedigd. De Staat moet niet ten allen tijde klaar staan met gebod of verbod tot datgene wat de individuen in vrijheid zouden kunnen doen of laten.

De Staat steune daarom b.v. verzekering tegen ziekte, ongeval en ouden dag, maar late aan den individu de vrijheid zich al of niet te verzekeren.

Te groote staats-bemoeienis verslapt de individueele energie, welken den materieelen bloei van den Staat verslapt.

In een atmosfeer van vrijheid en energie zal het percentage van individuen met goede qualiteiten grooter zijn dan in een atmosfeer van dwang en voogdij; en de slechte individuen zullen in een vrijheidsatmosfeer sneller ondergaan.

En wat wij nu uit apriorisch oogpunt vrijheid noemen, kunnen wij thans, in dit verband, uit empiristisch oogpunt selectie noemen.

Een wijze overheid zal ten aanzien dezer selectie slechts met uiterste omzichtigheid als reguleur ingrijpen, ten einde na te gaan of een selectie inderdaad het voortbestaan der besten verzekert.

Zoo zijn b.v. zorg voor goede woningen en, in het algemeen, zorg voor gezonde bestaansvoorwaarden voor elk onderdeel der bevolking, te rekenen te behooren tot de

taak van den Staat. Kan echter eenige groep verbetering van levensvoorwaarden (b.v. verkorting van arbeidsduur) bekomen door eigen energisch optreden, dan kan de overheid deze actie hoogstens aanmoedigen, maar mag haar nooit uit handen der betrokkenen nemen.

Uit de werking dezer selectie zullen de besten zegevierend te voorschijn treden; de nakomelingschap dezer besten zal op hooger trap van de maatschappelijke ladder stijgen en zoo zal geleidelijk het gehalte der samenleving omhoog gaan.

En om den vooruitgang van het geheel, niet om het behoud van enkelen is het te doen. Ongelijkheid in aanleg kan niet worden weggenomen door gelijkmaking der ontwikkelingsvoorwaarden. Een samenleving zal naarmate haar cultuur hooger of lager staat, meer ongelijkheid of gelijkheid tusschen haar individuen vertoonen.

Hoe is dan harmonie te brengen in de tweeledige manifestatie van het ideaal in individu en samenleving.

Het antwoord luidt: door eenheid te brengen in het schijnbaar tegenstrijdige.

Spr. schetst wat te verstaan is onder harmonie in muziek, in architectuur en betoogt, dat door harmonie de tegenstelling tusschen het tegenstrijdige en tevens overeenstemmende in hogere eenheid wordt opgelost. Zoo wordt de tegenstelling tusschen Mensch en Staat opgelost in het accoord der overeenstemming van hun doel en bestemming.

Persoonlijkheden, in ongelijkheid ontwikkeld, in strijd gestaald, in vrijheid bloeiend, moeten het ideaal der menscheid doen benaderen, maar ten behoeve van de geheele menscheid en in dienst van den Almachtigen Geest, die het Heelal doordringt, van Wien alle macht ontspruit, die in het Heelal zich openbaart en die de ademtocht is die alles bezielt wat leeft. Uit dien Geest zijn zoowel de mensch als de samenleving voortgekomen.

De idealen, die in den Staat leven zijn afspiegelingen van dien Hemelgloed en Geest, die het Heelal doorstraalt.

Tot zijn auditorium richtte spr. ten slotte de gebruikelijke toespraken.

(N. Ct.)

Ontvangen Boeken:

HOLLAND EXPRESS van 15 Mei.

Technische Hoogeschool.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken dd. 25 Mei 1909, no. 3126, Afdeeling H. M. O., is met ingang van 1 Juni 1909 aan H. Fryling op zijn verzoek eervol ontslag verleend als assistent voor de mijnkunde, metallurgie en docimasie aan de Technische Hoogeschool te Delft.

—o—

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken dd. 26 Mei 1909, no. 3175, Afdeeling H. M. O., is met ingang van 1 Juni tot en met 31 Augustus 1909 benoemd tot assistent voor de mijnkunde, metallurgie en docimasie aan de Technische Hoogeschool te Delft, V. H. Ploem.

A G E N D A.

DEN HAAG.

Zondag 30 Mei. Kurhaus: Cabaretvoorstellingen 2 en 8 uur.
Maandag 31 Mei. " " " 2 " 8 "
Dinsdag 1 Juni. " Concert van het Philharmonisch Orkest onder leiding van dr. E. Kunwald; 8 uur.

ROTTERDAM.

Vrijdag 28 Mei. Groote Schouw. Rotterd. Tooneelgez.: Dokter Klaus; 8 uur.
Zondag 30 Mei. Groote Schouw. Rotterd. Tooneelgez.: Dokter Klaus; 8 uur.
Maandag 31 Mei. Groote Schouw. Rotterd. Tooneelgez.: Madame Sans Gène; 8 uur.
